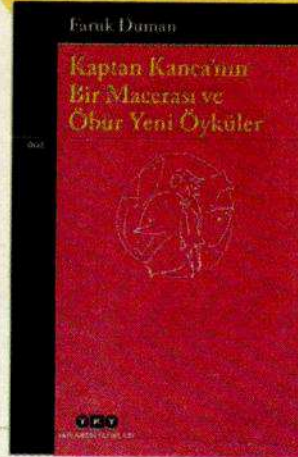

Öykücü bir toplumumuz

Sayfa Sayısı Baskı Yılı
160 2019
Yayınevi: Yapı Kredi Yayınları

Faruk
Duman

Son kitabı "*Kaptan Kanca'nın Bir Macerası ve Öbür Yeni Öyküler*", 2019 sonunda Yapı Kredi Yayınları'ndan çıkan yazar Faruk Duman'la edebiyat dünyası ve kitaplarında sıklıkla kullandığı doğa ve siyaset gibi unsurlar üzerine bir söyleşi yaptık.

● Yazı yaşamınız öyküyle başladı fakat son zamanlarda daha çok romanla çıkıyorsunuz okur karşısına. Bazen de denemelerinizle tabii... Bu türler birbirini ve yazı dilinizi besliyor mu?

Evet, çok öykü yazdım ben ama öyküyü bırakmış değilim, bir yanda ilerliyor o... Öykü, yazarın için de okuru için de eğitici bir türdür. Bu anlamda öykünün her zaman benim dikkatimi ayakta tutan bir yanı oldu. Denemeye, bir okur olarak deneme sevgim ve biraz da onun gerektirdiği dilden yararlanabileceğim düşüncesiyle başladım. Ben yazmaya eğildiğim konunun, hikâyenin gerektirdiği türe uzanmaktan hiçbir zaman çekinmedim, şiir hariç. Ama anlatan, hikâye eden bir geleneğe sahibiz.

GÖRMENİZE GEREK YOK

● Sizin kitabınızı okuyorsak eğer sadece Faruk Duman okumuyoruz. Masallar, söylenceler, seyahatnameler ve daha pek çok kadim eserin de dünyasına giriyoruz. Bu türden metinler yazın yolculuğunuzda size ne ifade ediyor?

Elbette bunlar benim başından beri çok yararlandığım kaynaklar. Ama aynı zamanda kafamdaki dilin de doğal kaynakları. Yani dilin içinde bir köken var, bu uyanabilecek, her an hareketlenebilecek bir şey. Şunun gibi: Bir keresinde bir çevirmen arkadaşım ceylanların neden bu kadar önemli olduğunu sormuştu. Dilin kendi içinde buna ait kodlar var ve bu tür bir yaşamla hiç tanışmamış olanımız bile yani tümüyle kentte doğmuş büyümüş olanımız bile bu kodu alıyor. Bunun için gidip bir ceylan görmeye gerek yok.

● "Kaptan Kanca'nın Bir Macerası ve Öbür Yeni Öyküler" adlı kitabınız, sizin için nasıl geçmiş bir sürecin ürünü?

Kaptan Kanca, iki bölümden oluşan bir kitap. İkinci bölümdeki kısa öyküleri geçmiş yıllarda yavaş yavaş yazmıştım, ilk bölümdeki uzun öyküleri ise "Sus Barbatus!"tan sonra... Şimdi bu "Sus Barbatus!"

benim için çok önemli ve mutlaka daha uzun süre üzerinde çalışmak istediğim bir malzeme. Bana çok şey öğretti ancak burada bir öykücü olarak romanın dışında kalmasını ve öykü olarak kaleme alınmasını gerekli gördüğüm hikâyeler vardı. Kanca, Horla, Gömü ve Çıvgın bu parçalar. Çıvgın'ı daha önce küçük bir kitapçık olarak yüz adet basmıştık. Böylece ortaya bir hikâyeler evreni çıkmaya başladı. Kanca'nın anlatıcısı olan Orhan, Barbatus'un kayıp yani gözaltındaki yetişkin kahramanlarından biridir. Ama onu Kanca'da bir çocuk olarak görüyoruz. Daha sonra Barbatus'un asıl kahramanlarından biri olacak.

● Doğa ile ilişkiniz neler katıyor size?

Benim deyim yerindeyse kafama taktığım bir şey doğa, bu yazıyla ne yapabileceğimle de ilgili... En uzun, en derin nasıl anlatabilirim doğayı. Balzac bilirsiniz, kent yaşamından, kır yaşamından incelemeler diye sınıflar romanı, ben de bir

bakma doğa incelemeleri yapıyorum.

● Doğa ve insanın hikâyesi, kent kadar hareketli bir dünyayı ve pek çok insanın bu hareketli dünya içinde sürüklenip gittiğini dikkate aldığımızda "biz"e hâlâ ne anlatıyor sizce?

CESARET EDEMEZ

Kent yaşamı bir yanılsamadır. İnsan kendi gücünü ortaya koyduğu yeri yüceltir. Sokağa çıktığımızda, orası bir ayna gibidir. Başkalarında kendimizi gördüğümüz zaman bir anlamda kendimizi onda olumlamış oluruz. Vicdanı örteriz. Bu

kenti yok saymak anlamına gelmiyor kuşkusuz ama burası bir aynalar dünyası. Arka tarafı göremeyiz. Beyaz Geceler'de anlatıcı kenti terk etmek ister, kenti çevreleyen çitlere kadar gider hatta ama bir adım daha atmaya cesaret edemez. Geriye dönmek, eski yaşamına yeniden ısınmak zorundadır. Böylece geri döner, dönünce de hikâyeler birbirine benzemeye başlar.

● Bir de "Sus Barbatus!"la beraber diyebiliriz sanırım, yazdıklarınıza sızmaya başlayan siyasi bir damar görülüyor. Bunun nedenleri üzerine düşündünüz mü?

Elbette. Ama öykülerde de vardır o, Baykuş Virane Sever'de mesela, orada 12 Eylül'ü görebilirsiniz. Barbatus'un kendisi bunları daha açık anlatmayı dayattı diyebilirim, burada tabii hem olayların geçtiği yerin hem de olayların kendisinin tuhafıkları beni çekti. Düşünün, ansiklopedileri her gün karakola getirip götürüreceksin, diyor asker. Gülşen karlara bata çıka, bir çuvala koyduğu ansiklopedileri karakola taşıyor. Yolun yarısında yaz geldi, diyor.

● Öykülerinize sızmayı ya da zemin oluşturabilmeyi nasıl başarıyor?

Bitmemiş şeyler var orada, Barbatus'un çevrelediği coğrafya, o kahramanlar, bir tür ırmak, akıp duruyor.

● "Her yazar, kaleminden çıkan her şeyle bir büyük kitabın sayfalarını doldurur" sözüne sizinkileri de dahil edebilir miyiz?

Elbette. Daha sonra görülecektir; Sencer ile Yusufçuk adlı öykü kitabımdaki bazı kahramanlar yıllar sonra Kaptan Kanca'ya giriyor. Böylece bir bütün oluştuğunu söyleyebilirim.

● Yıllarca yayıncılığın içinde bulunmuş biri olarak öykünün dünyadaki yeriyle kıyaslayıp yanıtlatabilir misiniz?

Evet evet çok iyi yerde öykü. Çok iyi okunuyor. Genç arkadaşlarımızın öykü kitaplarının üst üste basılması çok güzel bir şey. Ama bu yeterli değil, bazen, dünyada öykünün az yazıldığını ve pek itibar görmediğini de düşünürsek bu ilgi bazı arkadaşlarımızı şaşırtıyor. Ama bence az bile. Öykücü bir toplumuz biz.

● Yakın zamanda neler okuyacağız?

"Sus Barbatus!"un ikinci cildini yazıyorum. Anadolu Masalları var. Planladığım başka romanlar ve küçük kitaplar da var tabii...